

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (جعاله)

تعريف جعاله

درس ۱

استاد وافی

تعريف جعاله:

تعريف لغوي: شهيد مي گويد: «مال يجعل على فعل»؛ مالي است که در مقابل کار و عملي قرار مي دهند.

تعريف اصطلاحي: صيغه اي است که فائده اش، منفعت در مقابل عوض تحصيل شده درحالي که در هيچ يک از عمل و عوض، علم متعاقدين معتبر و شرط نمي باشد.

صيغه جعاله:

مانند اين است که بگويند: کسی که بنده گمشده من را بياورد؛ پس نصفش مال خود او باشد.

در نتیجه مي توان گفت صيغه جعاله، به سه صورت واقع مي شود که هر سه صحيح است:

۱. استدعاء جاعل مجهول است: هرکس گمشده مرا بياورد؛ یک سکه اجرت مي دهم.
۲. اجرت عامل مجهول است: هرکس گمشده مرا بياورد؛ مالي به او مي دهم.
۳. هردو معلوم است: هرکس اين بار معين را تا منزل حمل کند؛ یک سکه مي دهم.

وجه اختلاف جعاله با اجاره:

در اجاره، لازم است که عقد، بر تحصيل منفعت و عوض معين واقع شود؛ يعني بر طرفين عقد لازم است که علم به عوض و منفعت داشته باشند؛ اما در جعاله، عدم اشتراط علم به عمل در عقد جعاله مورد اتفاق و اجماع است.

موارد جعاله:

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

در هر عملی که واجد سه شرط ذیل باشد، جعاله جایز و مشروع است:

۱. حلال باشد.

۲. متعلق قصد عقلاء قرار گیرد.

۳. در عهده عامل و بر ذمه او واجب نباشد.

قبول و ایجاب جعاله:

عقد جعاله به قبول و مخاطب قرار دادن شخص معینی نیاز ندارد.

مقصود از [قبول]، قبول لفظی است نه مطلق قبول؛ چه آنکه هیچ عقدی نیست که به واسطه ایجاب مجرد

از قبول، تحقق یابد و به هر تقدیر، در عقد جعاله، پس از ایجاب از جانب موجب، عامل اگر فعلی را که

مقتضای استدعاء و ایجاب جاعل است انجام دهد کفایت کرده و نیازی به گفتن [قبلت] نمی باشد.